

พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒
ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
ประมวลกฎหมายที่ดิน

ผู้ฟ้องคดีเป็นเอกชนยื่นฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐอ้างว่า ผู้ฟ้องคดีได้ครอบครองทำประโยชน์ที่ดินต่อเนื่องกันมาจากบิดามารดาก่อนวันที่ประมวลกฎหมายที่ดินใช้บังคับ ที่ดินที่ผู้ฟ้องคดีขอออกโฉนดที่ดินจึงไม่เป็นที่ดินของรัฐ ผู้ฟ้องคดีขอให้ศาลมีคำพิพากษาเพิกถอนหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง และขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามออกโฉนดที่ดินให้แก่ผู้ฟ้องคดี ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามให้การทำนองเดียวกันว่า ผู้ฟ้องคดียื่นคำขอออกโฉนดที่ดินโดยมิได้แจ้งการครอบครอง ไม่ปรากฏว่ามีหลักฐานอื่นใดที่เชื่อได้ว่าผู้ฟ้องคดีได้ครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินมาก่อนวันที่ประมวลกฎหมายที่ดินใช้บังคับ และบริเวณที่ดินที่ขอออกโฉนดเป็นที่ดินสาธารณประโยชน์ ได้ออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงแล้ว ต่อมาเมื่อพระราชกฤษฎีกาถอนสภาพที่ดินจากที่ทำเลเลี้ยงสัตว์อันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันมาเป็นที่ดินที่รัฐสงวนไว้เพื่อประโยชน์ร่วมกัน ตามมาตรา ๑๓๐๔ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะออกโฉนดที่ดินได้ การออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงดำเนินการเป็นไปตามขั้นตอน ระเบียบ และข้อกำหนดโดยชอบแล้ว ผู้ฟ้องคดีเข้ายึดถือครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินโดยฝ่าฝืนต่อกฎหมาย คำสั่งไม่รับคำขอออกโฉนดที่ดินจึงชอบด้วยกฎหมายแล้ว เห็นว่า เมื่อพิจารณาความมุ่งหมายของผู้ฟ้องคดีก็เพื่อประสงค์จะให้ศาลรับรองและคุ้มครองสิทธิในที่ดินของผู้ฟ้องคดี การที่ศาลจะมีคำพิพากษาหรือคำสั่งได้นั้น จำต้องพิจารณาให้ได้ความเสียก่อนว่า ที่ดินพิพาทเป็นที่ดินที่ผู้ฟ้องคดีมีสิทธิครอบครองตามที่กล่าวอ้างหรือเป็นที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินเป็นสำคัญ แล้วจึงจะพิจารณาประเด็นอื่นต่อไป ข้อพิพาทคดีนี้เป็นข้อพิพาทเกี่ยวกับสิทธิในที่ดินจึงอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรม